SKLEP KOMISIJE (EU) 2015/1877

z dne 20. aprila 2015

o cenah, ki jih je podjetje S.C. Hidroelectrica S.A. iz Romunije zaračunalo podjetjema S.C. Termoelectrica S.A. in S.C. Electrocentrale Deva S.A. – SA.33475 (12/C)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2015) 2648)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti prvega pododstavka člena 108(2) PDEU,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob upoštevanju odločitve, s katero je Komisija začela postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe, v zvezi s pomočjo SA.33475 (12/C, ex 12/NN) [1],

po pozivu vsem tretjim osebam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Komisija je 2. avgusta 2011 prejela pritožbo naložbenega sklada S.C. Fondul Proprietatea S.A. („pritožnik“) v zvezi z nakupom električne energije podjetja S.C. Hidroelectrica S.A. („Hidroelectrica“) od dobaviteljev električne energije po cenah, ki so bile domnevno nad tržno ravnijo.

(2) Komisija je 25. aprila 2012 obvestila Romunijo, da je sklenila začeti postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe v zvezi s pogodbama, po katerih sta podjetji Termoelectrica S.A. („Termoelectrica“) in S.C. Electrocentrale Deva S.A. („Electrocentrale Deva“) grosistično dobavili električno energijo podjetju Hidroelectrica, v nadaljnjem besedilu „sklep o začetku postopka“.

(3) Sklep o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* [2]. Komisija je pozvala romunske organe in vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe.

(4) Romunski organi so 23. julija 2012 Komisiji predložili predhodne pripombe v zvezi s sklepom o začetku postopka.

(5) Komisija je od podjetja Termoelectrica 11. junija 2012 in podjetja Electrocentrale Deva 12. junija 2012 prejela le predhodne pripombe, ki so jih romunski organi posredovali Komisiji 26. julija 2012. Romunski organi so iste predhodne pripombe poslali Komisiji tudi 2. avgusta 2012.

(6) Komisija je 12. februarja 2013 obvestila romunske organe, da ni prejela nobenih pripomb od zainteresiranih strani.

(7) Romunski organi so 24. marca 2013 ponovno izrazili svoje predhodno stališče v zvezi s to zadevo.

(8) Komisija je v dopisih dne 29. julija in 11. septembra 2013, 3. marca, 6. avgusta in 25. septembra 2014 ter 19. januarja 2015 od romunskih organov zaprosila za dodatne informacije. Romunski organi so dodatne informacije predložili 11. septembra 2013, 24. marca, 14. maja, 3. septembra, 22. septembra, 10. oktobra in 21. oktobra 2014 ter 20. februarja 2015.

[1] Sklep Komisije C (2012) 2552 final z dne 25. aprila 2012 v zvezi z zadevo SA. 33475, str. 46.
[2] UL C 395, 20.12.2012, str. 46.

(9) Romunija se je 16. aprila 2015 odpovedala svojim pravicam iz člena 342 Pogodbe v povezavi s členom 3 Uredbe št. 1 ([3]) do sprejetja sklepa v romunskem jeziku in se je strinjala, da se sklep sprejme v angleškem jeziku.

2. OPIS UKREPOV POMOČI

(10) Ta oddelek opisuje pogodbene stranke (tj. podjetja Hidroelectrica, Termoelectrica in Electrocentrale Deva), druge proizvajalce električne energije, pogodbe za nakup električne energije v okviru romunskega trga z električno energijo ter različne dogodke in medsebojne povezave domnevnih upravičencev.

2.1 Pogodbene stranke

2.1.1 *Hidroelectrica*

(11) Podjetje Hidroelectrica je bilo ustanovljeno leta 2000. Ureja ga običajno pravo gospodarskih družb. Osnovni kapital podjetja je v lasti romunske države prek ministrstva za gospodarstvo in trgovino (80,06 %) in pritožnika (19,94 %). Romunska država je zastopana v odboru skupščine delničarjev podjetja Hidroelectrica. V skladu s statutom podjetja Hidroelectrica generalni direktor vodi in zastopa podjetje v tekočem poslovanju in samostojno sprejema odločitve o zadevah, ki niso v pristojnosti skupščine delničarjev in upravnega odbora. V praksi so direktorji podjetja Hidroelectrica združevali funkcije z vladnimi položaji ([4]).

(12) Podjetje Hidroelectrica je glavni proizvajalec električne energije v Romuniji z letno zmogljivostjo proizvodnje približno 17,5 TWh v običajnem hidrološkem letu. Podjetje Hidroelectrica proizvaja električno energijo z jezovi in pretočnimi elektrarnami. Vendar v takšni proizvodnji pride do velikih razlik glede na vremenske razmere: leta 2009 je proizvodnja podjetja Hidroelectrica znašala 16,4 TWh, leta 2010 21,3 TWh in leta 2011 14,7 TWh. Leta 2013 je tržni delež podjetja Hidroelectrica znašal 28,24 % in je bil večji od tržnega deleža podjetij Complexul Energetic Oltenia, proizvajalca termalne energije iz premoga, ki je imel 20,83-odstotni tržni delež, in Nuclearelectrica z 20,65-odstotnim tržnim deležem, obe podjetji pa sta v državni lasti.

(13) Zoper podjetje Hidroelectrica je bil 26. junija 2012 ([5]) začet postopek zaradi insolventnosti, ki se je zaključil 26. junija 2013 ([6]). Postopek zaradi insolventnosti zoper podjetje Hidroelectrica je bil ponovno začet 25. februarja 2014.

2.1.2 *Upravičenca*

(14) Dobavitelja, s katerima je podjetje Hidroelectrica sklenilo pogodbi, ki sta predmet preiskave, sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva, oba proizvajalca električne energije iz premoga v izključni lasti države bodisi neposredno bodisi posredno in z letno zmogljivostjo proizvodnje na dan podpisa pogodb 1,7 TW oziroma 1,3 TW, s 3-odstotnim oziroma 5-odstotnim tržnim deležem leta 2009 ([7]) ter 1,9-odstotnim oziroma 4,1-odstotnim tržnim deležem leta 2011 ([8]). Podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva sta prodajali električno energijo, proizvedeno iz dragega nekonkurenčnega domačega premoga ([9]).

([3]) Uredba št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385/58).

([4]) Vsi člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica razen generalnega direktorja tega podjetja in predstavnika podjetja Fondul Proprietatea (2010) so istočasno opravljali druge funkcije na različnih ministrstvih in so bili imenovani z odredbami ministrstva za gospodarstvo in trgovino, kakor sledi: (i) v letih 2005–2006: osebni svetovalec v kabinetu ministra za gospodarstvo in trgovino; direktor kabineta ministra za mala in srednja podjetja; osebni svetovalec v kabinetu ministra na ministrstvu za javne finance in osebni svetovalec v generalnem sekretariatu vlade so bili člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica; (ii) v letih 2007–2008: stanje ni znano; (iii) leta 2009: državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino je bil hkrati predsednik upravnega odbora podjetja Hidroelectrica (2009), medtem ko so bili državni sekretar na ministrstvu nz javne finance in dva generalna direktorja na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino hkrati člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica; (iv) leta 2010: trije osebni svetovalci na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino, državni sekretar na ministrstvu za finance in generalni direktor na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino so bili člani upravnega odbora podjetja Hidroelectrica.

([5]) Odločba sodišča v Bukarešti št. 22456/3/2012 z dne 26. junija 2012.

([6]) Odločba sodišča v Bukarešti št. 6482 z dne 26. junija 2013.

([7]) Energetski regulator, *Letno poročilo 2009* – str. 15.

([8]) Energetski regulator, *Letno poročilo 2011* – str. 15.

([9]) Premogovniki, ki dobavljajo premog podjetju Termoelectrica, kot je rudnik Paroseni, so bili na primer vključeni v načrt pomoči za dokončno zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov v Romuniji, ki ga je Komisija potrdila s sklepom dne 22. februarja 2012 v zadevi SA 33 033 – Državno podjetje za črni premog.

(15) Podjetje Electrocentrale Deva je bila poslovna enota podjetja Termoelectrica do konca decembra 2001, ko je bilo ustanovljeno kot ločeno podjetje skupaj z drugimi poslovnimi enotami v državni lasti (CE Craiova, Electrocentrale Bucuresti, CE Rovinari itd.). Edini družbenik podjetja Electrocentrale Deva je bilo do 27. marca 2012 podjetje Termoelectrica.

2.2 **Druge informacije o trgu**

(16) Pri proizvodnji električne energije v Romuniji prevladujejo podjetja, ki so pod nadzorom države in imajo skupaj približno 90-odstotni tržni delež ([10]). Skupna neto proizvodnja električne energije je leta 2011 znašala 60,38 TWh. Proizvodno mešanico sestavljajo pretežno hidroelektrarne (približno 28 % skupne proizvodnje), jedrske elektrarne (približno 18 %) in elektrarne na fosilna goriva (približno 51 %) ([11]).

(17) Romunski trg je povezan predvsem z Bolgarijo, kjer je neto prenosna zmogljivost v letih 2009–2010 znašala 400 MW, in Madžarsko, kjer je neto prenosna zmogljivost v letih 2009–2010 znašala 500–800 MW. Neto zmogljivost medsebojnih povezav s tema dvema državama članicama v tem obdobju ni bila v celoti uporabljena zaradi zasedenosti. V obdobju 2009–2011 je bil pretok uvoza in izvoza električne energije v Romunijo in iz nje, kot sledi: (i) leta 2009 je uvoz električne energije znašal 676 GWh, medtem ko je izvoz znašal 3 154 GWh (približno 4,8 % celotne električne energije, proizvedene v Romuniji); (ii) leta 2010 je uvoz električne energije znašal 943 GWh, medtem ko je izvoz znašal 3 854 GWh (približno 3,4 % celotne električne energije, proizvedene v Romuniji); (iii) leta 2011 je uvoz električne energije znašal 1 036 GWh, medtem ko je izvoz znašal 2 942 GWh (približno 2,8 % celotne električne energije, proizvedene v Romuniji).

2.3 **Pogodbi**

(18) Pogodba s podjetjem Termoelectrica je bila sklenjena 30. julija 2008 ([12]), medtem ko je bila pogodba s podjetjem Electrocentrale Deva sklenjena 9. junija 2009 (v tem sklepu skupno imenovani „pogodbi“) za obdobje desetih let. Pogodbi je konec avgusta 2012 med postopkom zaradi insolventnosti podjetja Hidroelectrica prekinil sodni upravitelj Euro-Insol podjetja Hidroelectrica ([13]).

(19) V sporočilih romunskemu ministrstvu za gospodarstvo in trgovino sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva zaprosili za soglasje ministrstva k podpisu pogodb, kakor je navedeno v uvodnih izjavah 20 do 22:

(20) Podjetje Termoelectrica je 15. julija 2008 v sporočilu številka 7323 navedlo: „[…] Podjetje Termoelectrica SA je analiziralo več načinov za reševanje te nujne težave in edina možnost, kjer je mogoče pričakovati hiter uspeh in ki ne potrebuje odobritve EU, je: Podpis dolgoročne (desetletne) pogodbe med podjetjema Termoelectrica SA in Hidroelectrica SA za nakup električne energije, proizvedene v proizvodni enoti št. 4 elektrarne CET Paroşeni. Pogodbena cena bo cena za CET Paroşeni, ki jo postavi ANRE na organiziranem trgu na podlagi utemeljenih stroškov podjetja Termoelectrica SA; in podpis dolgoročne pogodbe (približno desetletne) za nabavo premoga s podjetjem Compania Naţională a Huilei Petroşani. Podjetjema Termoelectrica SA (SE Paroşeni) in Compania Naţională a Huilei ([14]) bi to […] zagotovilo dolgoročno prihodnost obeh podjetij v dolini Jiu.“

(21) Podjetje Electrocentrale Deva je 27. maja 2009 v sporočilu številka 10855 zahtevalo: „[…] Da bi preprečili stečaj podjetja in ustvarili pogoje, potrebne za financiranje in izvajanje potrebnih naložb za nadaljnje obratovanje, vas prosimo, da podate odobritev za pogajanja in sklenitev 10-letne pogodbe med podjetjema Electrocentrale Deva in Hidroelectrica Bucureşti za prodajo električne energije podjetju Hidroelectrica, in sicer v količini, ki ustreza povprečni moči 150 MW poleg količine, dobavljene na organiziranem trgu in po ceni, ki jo odobri ANRE in ki bo pokrila utemeljene stroške proizvodnje.“

(22) Obe sporočili so odobrili predstavniki romunskega ministrstva za gospodarstvo in trgovino na ravni ministra in/ali državnega sekretarja. V pogodbah je navedeno, da sta bili sklenjeni na podlagi teh sporočil.

([10]) Energetski regulator, *Letno poročilo 2010*, str. 12.
([11]) Energetski regulator, *Letno poročilo 2011*, str. 22.
([12]) Dobave so se začele leta 2009.
([13]) Pogodba s podjetjem Termoelectrica je bila prekinjena 29. avgusta 2012, medtem ko je bila pogodba s podjetjem Electrocentrale Deva prekinjena 30. avgusta 2012.
([14]) Podjetje Societatea Naţională a Huilei, ki je nastalo zaradi izločitve iz domnevno konkurenčnih rudnikov podjetja Compania Nationala a Huilei, je bilo 1. avgusta 2013 ustanovljeno v podjetje Complexul Energetic Hunedoara.

(23) V pogodbi s podjetjem Termoelectrica nista ne Hidroelectrica ne Termoelectrica imeli možnosti prekiniti pogodbo. V pogodbi s podjetjem Electrocentrale Deva sta imeli podjetji Hidroelectrica in Electrocentrale Deva možnost prekiniti pogodbo v naslednjih okoliščinah: (i) padec kakovosti druge stranke kot proizvajalca, v 5 delovnih dneh od datuma padca te kakovosti; (ii) zavrnitev katere koli stranke za sklenitev nove pogodbe ali spremembo obstoječe pogodbe v primeru spremembe gospodarskih in tehničnih okoliščin, ki so obstajale na datum njene sklenitve; (iii) v drugih zadevah, ki jih določajo veljavni zakoni ali predpisi ([15]).

(24) Pogodba s podjetjem Termoelectrica je vsebovala spodnje podrobnosti: (i) pogodbeno ceno vsako leto postavi romunski regulativni organ za energijo („ANRE“) na podlagi stroškov proizvodnje, ki jih utemelji podjetje Termoelectrica; (ii) podjetje Hidroelectrica kupi vso električno energijo, ki jo vsak mesec proizvede elektrarna Paroseni ([16]). Pogodba je bila od datuma njenega podpisa do njene prekinitve s strani sodnega upravitelja spremenjena osemkrat (sedem dodatkov, ki so vsebovali prilagoditve cen) ([17]).

(25) Pogodba s podjetjem Electrocentrale Deva je vsebovala naslednje podatke: (i) pogodbeno ceno vsako leto postavi ANRE na podlagi stroškov proizvodnje, ki jih utemelji podjetje Electrocentrale Deva; (ii) če ANRE ne bi več uravnaval cen električne energije, bi se o ceni dogovorile stranke, ta pa naj ne bi bila nižja od pogodbene cene v prejšnjem letu; (iii) pogodbene stranke ne bi zaračunale nobene kazni ali drugega stroška, če prodajalec ne bi uspel dobaviti pogodbene količine električne energije ali če kupec ne bi plačal pogodbene cene ([18]). Pogodba je bila od datuma njenega podpisa do njene prekinitve s strani sodnega upravitelja spremenjena petkrat ([19]) (vse spremembe so vsebovale prilagoditve cen).

(26) Kljub jasnim določbam v obeh pogodbah, skladno s katerima naj bi pogodbeno ceno določil ANRE, so bile prilagoditve cen praviloma narejene po predhodnem soglasju ministrstva za gospodarstvo in trgovino razen v treh primerih ([20]).

(27) Na primer, v sporočilu (nečitljiv datum) je podjetje Hidroelectrica iskalo soglasje ministrstva za gospodarstvo in trgovino za prilagoditev cen za obdobje med 1. avgustom 2009 in 31. decembrom 2009 zaradi „povišanj stroškov proizvodnje“. V istem sporočilu je bilo jasno navedeno, da je „namen sklenitve in izvedbe obeh pogodb prodati neko količino električne energije iz črnega premoga in vodne energije na konkurenčnem trgu ter tema dvema proizvajalcema termalne energije zagotoviti pogodbo, ki jo finančne institucije sprejmejo kot hipoteko pri pridobivanju dolgoročnih posojil, potrebnih za izvajanje nujnih naložb za ohranitev dovoljenj za proizvodnjo električne energije“.

(28) Podobno je v nekem drugem sporočilu podjetje Hidroelectrica iskalo soglasje ministrstva za gospodarstvo in trgovino za ohranitev cene iz leta 2009, tj. 230 RON/MWh, v obdobju med 1. januarjem 2010 in 31. marcem 2010, da bi „pridobilo prihodke, potrebne za nadaljevanje tekoče reorganizacije proizvajalca črnega premoga za proizvodnjo električne energije in proizvajalca termalne energije […]“.

(29) Nadalje je po sklenitvi pogodb podjetje Hidroelectrica v sporočilu št. 6547 iz leta 2011 iskalo soglasje ministra za gospodarstvo in trgovino za prilagoditev cen za leto 2011, da bi podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva omogočilo: „pridobitev dolgoročnih posojil, potrebnih za izvajanje nujnih naložb za ohranitev dovoljenj za proizvodnjo električne energije in pridobitev prihodkov, potrebnih za reorganizacijo proizvajalca Compania Nationala a Huilei“.

([15]) Člen 25 pogodbe s podjetjem Electrocentrale Deva.

([16]) Skupina 4 CET Paroseni – ocenjena pogodbena količina za celotno obdobje pogodbe znaša 940 GWh na leto).

([17]) Dodatek 1 z dne 22. marca 2009 določa ceno 225 RON/MWh za leto 2009; Dodatek 2 z neznanim datumom določa ceno 225 RON/MWh za leto 2009 in nadalje določa, da ceno od leta 2010 naprej za celotno obdobje pogodbe postavi ANRE; Dodatek 3 z dne 7. avgusta 2009 določa ceno 230 RON/MWh za leto 2009; Dodatek 4 z dne 19. februarja 2010 določa ceno 230 RON/MWh za obdobje od 1. januarja do 31. marca 2010; Dodatek 5 z dne 30. marca 2010 določa ceno 230 RON/MWh za obdobje od 1. aprila do 31. decembra 2010; Dodatek 6 z dne 31. decembra 2010 določa enako ceno kot dodatek št. 5 (tj. 230 RON/MWh do 31. januarja 2011); Dodatek 7 z dne 1. februarja 2011 določa ceno 235 RON/MWh za obdobje od 1. februarja do 31. decembra 2011; Dodatek št. 8 z dne 22. septembra 2011 nadomesti začetnega dobavitelja, tj. podjetje Termoelectrica v izvirni pogodbi, s podjetjem SC de Producere a Energieie Electrice si Termice Electrocentrale Paroseni SA.

([18]) Glej člen 14 pogodbe s podjetjem Electrocentrale Deva.

([19]) Začetna pogodbena cena je 220,56 RON/MWh. Dodatek 1 z dne 1. avgusta 2009 določa ceno 234 RON/MWh za leto 2009; Dodatek 2 z dne 2. januarja 2010 določa ceno 225,7 RON/MWh za obdobje od 1. januarja do 30. junija 2010; Dodatek 3 z dne 11. februarja 2010 določa ceno 234 RON/MWh za obdobje od 1. januarja do 31. marca 2010; Dodatek 4 z dne 1. aprila 2010 določa ceno 234 RON/MWh za obdobje od 1. aprila do 31. decembra 2010; Dodatek 5 z dne 1. februarja 2011 določa ceno 234 RON/MWh za obdobje od 1. februarja do 31. decembra 2011.

([20]) Za podjetje Termoelectrica: Dodatek št. 1 z dne 20. marca 2009 je določil ceno za leto 2009 na podlagi odločbe ANRE; Dodatek št. 2 z dne 1. junija 2009 določa ceno za leto 2009 in navaja, da od leta 2010 naprej pogodbeno ceno za elektrarno Paroseni določi ANRE.

Za podjetje Electrocentrale Deva: Z dodatkom št. 2 z dne 7. januarja 2009 je bila cena spremenjena na podlagi odločbe ANRE.

(30) Vsa ta sporočila so tudi jasno navajala, da podjetje Hidroelectrica išče soglasje ministrstva za gospodarstvo in trgovino „za odobritev izvršnega upravljanja teh treh proizvajalcev električne energije in podpis dodatkov v zvezi z novimi cenami".

(31) Poleg tega se vsi dodatki k pogodbama v zvezi s prilagoditvami cen nanašajo na interna sporočila, ki jih je izdalo podjetje Hidroelectrica in odobril bodisi minister za gospodarstvo in trgovino ali državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino s tremi izjemami iz uvodne izjave 26, na podlagi katerih so bile odobrene takšne prilagoditve cen ([21]).

(32) Količine kupljene električne energije in povprečne cene, plačane po pogodbama med letoma 2009 in 2011, so ([22]):

	2009	2010	2011
Electrocentrale DEVA			
Količina (GWH)	499,8	308,6	146,4
Nakupna cena (RON/MWh)	230,2	234,0	234,0

	2009	2010	2011
Termoelectrica			
Količina (GWH)	900,7	804,6	648,9
Nakupna cena (RON/MWh)	227,4	230,0	234,4

2.4 **Romunski trg z električno energijo**

(33) V Romuniji se trgovanje z električno energijo pretežno odvija na dveh trgih: (i) organizirani trg z električno energijo, na katerem se trguje z električno energijo na podlagi reguliranih tarif in pogojev ter (ii) konkurenčni trg z električno energijo, na katerem se z električno energijo trguje prosto, vključno z dvema glavnima vrstama pogodb: razmeroma standardne dvostranske pogodbe, s katerimi se trguje na centraliziranem trgu, in prosto dogovorjene dvostranske pogodbe, t. i. trg za neposredno dogovorjene pogodbe.

2.4.1 *Organizirani trg z električno energijo*

(34) Transakcije na organiziranem trgu z električno energijo se izvajajo s kupoprodajnimi okvirnimi sporazumi, sklenjenimi med proizvajalci električne energije, ki delujejo na organiziranem trgu, vključno s podjetjem Hidroelectrica, in „dobavitelji zadnje instance", ki zagotavljajo distribucijo električne energije končnemu uporabniku. Upravičeni odjemalci kupujejo električno energijo po reguliranih tarifah. Na organiziranem trgu ANRE vsako leto predhodno določi cene in količine, ki naj bi jih dobavili proizvajalci električne energije. Do obdobja 2009–2010, ko sta se začeli izvajati pogodbi, ki sta predmet preiskave, je bilo na organiziranem trgu prodano in kupljeno od 56 % do 61 % električne energije, porabljene v Romuniji.

([21]) Za podjetje Termoelectrica: Dodatek št. 3 z dne 1. avgusta 2009 se nanaša na sporočilo št. II/11096/31.7.2009, ki ga je odobril državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za leto 2009; Dodatek št. 4 z dne 11. februarja 2010 se nanaša na sporočilo št. II/11672/11.2.2010, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. januarja do 31. marca 2010; Dodatek št. 5 z dne 1. aprila 2010 se nanaša na sporočilo št. II/11877/29.3.2010, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. aprila do 31. decembra 2010; Dodatek št. 6 z dne 1. januarja 2011 se nanaša na isto sporočilo št. II/11877/29.3.2010, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter ohranja ceno za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2011; Dodatek št. 7 z dne 1. februarja 2011 se nanaša na sporočilo št. 6547/21.1.2011, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. februarja do 31. decembra 2011.
Za podjetje Electrocentrale Deva: Dodatek št. 1 z dne 1. avgusta 2009 se nanaša na sporočilo št. II/11096/31.7.2009, ki ga je odobril državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za leto 2009; Dodatek št. 3 z dne 11. februarja 2010 se nanaša na sporočilo št. II/11674/11.2.2010, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. januarja do 31. marca 2010; Dodatek št. 4 z dne 1. aprila 2010 se nanaša na sporočilo št. II/11878/29.3.2010, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. aprila do 31. decembra 2010; Dodatek št. 5 z dne 1. februarja 2011 se nanaša na sporočilo št. 6547/21.1.2011, ki ga je odobril minister za gospodarstvo in trgovino, ter določa ceno za obdobje od 1. februarja do 31. decembra 2011.

([22]) Glede na predložitev informacij s strani Romunije dne 11. septembra 2013 in 20. februarja 2015 se je dobava električne energije ustavila konec leta 2011 v skladu s pogodbama. Zato leta 2012 dobave ni bilo.

2.4.2 *Konkurenčni trg z električno energijo*

(35) Od leta 2005 je konkurenčni trg z električno energijo v Romuniji razdeljen na pet posebnih trgov: (i) centralizirani trgi, ki jih upravlja OPCOM; (ii) trg za neposredno dogovorjene pogodbe; (iii) trg za pomožne storitve; (iv) izravnalni trg, in (v) izvozni trg.

(36) Centralizirane trge upravlja OPCOM. OPCOM je bil ustanovljen leta 2001 v skladu s sklepom vlade št. 627/2000 kot delniška družba in hčerinsko podjetje v izključni lasti podjetja Transelectrica, upravljavca prenosnega sistema. Na osnovi dovoljenja, ki ga je podelil ANRE, je bil OPCOM opredeljen kot platforma za trgovanje z električno energijo v Romuniji na ravni veleprodaje. OPCOM je edina energetska borza v Romuniji, kjer se trguje z električno energijo, in ima vlogo spodbujevalca.

(37) Na trgu OPCOM je pet vrst tržnih segmentov: (i) trg za dan vnaprej; (ii) trg znotraj dneva ([23]), (iii) centralizirana dvostranska trga oziroma centraliziran trg za dvostranske pogodbe z javno dražbo „OPCOM-PCCB“ in centraliziran trg za dvostranske pogodbe z nenehnimi pogajanji „CMBC-CN“; (iv) centraliziran trg za zelene certifikate in (v) trgovalna platforma za potrdila za emisije toplogrednih plinov. Transakcije na trgu OPCOM so se začele leta 2005 in to le na tržnih segmentih za dan vnaprej in OPCOM-PCCB.

(38) Pogodbi sta bili sklenjeni na trgu za neposredno dogovorjene pogodbe v Romuniji, ki je zadevni tržni segment za oceno v tej zadevi.

2.4.3 *OPCOM-PCCB*

(39) Trg OPCOM na tržnem segmentu OPCOM-PCCB organizira javne dražbe za prodajo in nakup električne energije. Kupoprodajne ponudbe posameznih proizvajalcev/dobaviteljev/odjemalcev so predložene upravljavcu trga. Vsaka ponudba mora določati: (i) bodisi minimalno ceno, po kateri bo stranka prodala električno energijo, ali maksimalno ceno, po kateri bo kupila električno energijo, in (ii) okvirni sporazum, po katerem namerava stranka, ki predloži ponudbo, dobaviti/kupiti električno energijo. Kupoprodajne ponudbe določajo dobavne pogoje, ki vključuje količino električne energije, obdobje veljavnosti (najmanj en mesec in do eno leto) in predviden okvirni sporazum. Cena upošteva načelo najugodnejše ponudbene cene. Do let 2009 in 2010, ko sta se pogodbi začeli izvajati, je prodaja na trgu OPCOM-PCCB znašala manj kot 7 % električne energije, proizvedene v Romuniji.

(40) Po objavi sklepa o začetku postopka je Komisija sprejela sklep v skladu s členom 102 Pogodbe, v katerem ugotavlja, da je energetska borza, ki jo upravlja OPCOM, pomemben storitveni trg, na katerem igra OPCOM prevladujočo vlogo, ločeno od trga z neposredno dogovorjenimi pogodbami ([24]).

2.4.4 *Trg za neposredno dogovorjene pogodbe*

(41) Trg za neposredno dogovorjene pogodbe je prosti trg, ki ga ne regulira ANRE. Pogodbene stranke se dvostransko dogovorijo o količinah, cenah in drugih členih pogodbe. To zagotavlja strankama visoko stopnjo fleksibilnosti pri pogajanjih glede določil in pogojev prodajnih pogodb. Določbe in pogoji pogodb so zaupni.

2.4.5 *Kratek opis neposredno dogovorjenih pogodb iz istega obdobja kot pogodbi*

(42) Komisija je v dopisu z dne 21. februarja 2014 od romunskih organov zahtevala informacije o drugih dvostransko dogovorjenih pogodbah, sklenjenih na romunskem trgu, razen obeh pogodb s primerljivimi obdobji in količinami za dobavo električne energije. Zahteva Komisije je zajela vse romunske dobavitelje električne energije bodisi v državni bodisi v zasebni lasti. Romunski organi so 14. maja 2014 zagotovili zahtevane ključne prvine vseh pogodb, podpisanih s kupci električne energije z letno porabo električne energije, ki presega 150 GWh za vsako leto v obdobju 2009–2011 ([25]).

([23]) OPCOM ga upravlja šele od julija 2011.

([24]) Sklep Komisije z dne 5. marca 2014 v zvezi z uporabo člena 102 Pogodbe, ki nalaga kazni v skladu s členom 7 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1) v zadevi AT.39 984 „Romunska energetska borza/OPCOM“.

([25]) Zbirka podatkov je vsebovala spodnje informacije: identiteta prodajalca in kupca, vrsta pogodbe, datum začetka veljavnosti, datum poteka ter količina, profil dobave in tehtana povprečna cena za vsako leto od 2009 do 2011.

(43) Romunski organi so poudarili, da so bile vse pogodbe, ki so jih v zadevnem obdobju sklenili negospodinjski odjemalci na maloprodajnem trgu pod konkurenčnimi pogoji, predmet *ad hoc* zbiranja podatkov, ki jih je zahtevala Komisija. Romunski organi so predložili 75 zbirk letnih podatkov iz pogodb, ki so veljale eno ali več let v zadevnem obdobju 2009–2011. Komisija razume, da so romunski organi predložili ustrezne podatke v zvezi z vsemi pogodbami, ki so izpolnjevale merila, ki jih zahtevala Komisija (primerljiva obdobja in količine) za zadevno obdobje 2009–2011. Pogodbi sta predstavljali približno 17 % skupne količine električne energije, za katero so bile sklenjene neposredno dogovorjene pogodbe v obdobju 2009–2011 in ki jo je zagotovila Romunija.

(44) Podatki, ki so jih predložili romunski organi, kažejo raven najvišjih cen, plačanih na prostem trgu za maloprodajo električne energije v obdobju 2009–2011, in sicer: za leto 2009: 266,5 RON/MWh; za leto 2010: 229,96 RON/MWH in za leto 2011: 232,33 RON/MWh. Vendar je vsaka od teh pogodb zase vsebovala nižje količine kot katera koli od obeh pogodb.

(45) Pregled informacij v zvezi s pogodbami, ki so jih sklenili dobavitelji razen podjetij Termoelectrica in Electrocentrale Deva, kaže, da leta 2009, ko sta se pogodbi začeli izvajati, noben drug dobavitelj ni sklenil pogodbe o dobavi, ki je bila dovolj podobna tema dvema pogodbama glede količin (približno 900 GWh in 500 GWh vsaka) in obdobja (10 let). Povsem smiselna primerjava s pogodbama je mogoča le za druge pogodbe za enake količine, obdobje in/ali datum začetka veljavnosti. Ker takšnih v celoti primerljivih pogodb ni bilo, je potreben obračun z ekonometrično analizo za vse pogodbene razlike, katerega razlogi in rezultati so navedeni v uvodnih izjavah 77 do 80 ter Prilogi I.

2.4.6 *Pogodbe podjetja Hidroelectrica za prodajo električne energije*

(46) V obdobju 2009–2011 je podjetje Hidroelectrica prodalo okoli 60 % svoje električne energije tudi drugim zasebnim kupcem po dolgoročnih veleprodajnih in maloprodajnih pogodbah, ki jih preiskuje Komisija ([26]). Prodajne cene podjetja Hidroelectrica v teh pogodbah so bile več kot 40 % nižje od veleprodajnih nakupnih cen, ki jih podjetje Hidroelectrica v povprečju plačalo podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva. Za ponazoritev je najvišja prodajna cena za električno energijo po takšnih pogodbah leta 2009 znašala 159,8 RON/MWh, leta 2010 pa 168 RON/MWh.

(47) Podjetje Hidroelectrica je pogodbe o prodaji električne energije sklenilo tudi z drugimi strankami ([27]), in sicer za manjše količine. Najvišja prodajna cena za električno energijo po takšnih maloprodajnih pogodbah za zadevno obdobje je znašala 185 RON/MWh leta 2009, 190 RON/MWh leta 2010 in 160 RON/MWh leta 2011, kar je v povprečju približno 13 % manj od veleprodajnih nakupnih cen, ki jih je podjetje Hidroelectrica plačalo podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva.

2.5 **Razvoj dogodkov po letu 2011 in medsebojne povezave med podjetji Termoelectrica, Electrocentrale Deva, Electrocentrale Paroseni in CEH**

(48) Elektrarna Paroseni podjetja Termoelectrica, ki je dejansko dobavljala količino električne energije, kupljene po pogodbi s podjetjem Termoelectrica, je postala ločeni subjekt in je bila registrirana v romunskem trgovskem registru pod imenom Electrocentrale Paroseni 11. julija 2011 ([28]). Podjetje Electrocentrale Paroseni je 22. septembra 2011 prevzelo vse pravice in obveznosti podjetja Termoelectrica po pogodbi s podjetjem Hidroelectrica. Podjetje Electrocentrale Paroseni je septembra in oktobra 2011 dobavilo električno energijo podjetju Hidroelectrica, vendar so bile količine zanemarljive.

(49) Na dan prekinitve dobave po obeh pogodbah je bilo podjetje Termoelectrica še vedno edini družbenik podjetij Electrocentrale Deva in Electrocentrale Paroseni.

(50) Z izrednim odlokom št. 84/2011 ([29]) je bila izvedena zamenjava terjatev v lastniške deleže med podjetjem Termoelectrica in državo. Zato je podjetje Termoelectrica preneslo svoje deleže v različnih podjetjih (Electrocentrale Deva, Electrocentrale Paroseni in Electrocentrale Bucuresti) na državo v zameno za poplačilo svojih dolgov do države. Ta prenos deležev je bil izveden na podlagi ocenjevalnih poročil, ki jih je pripravil neodvisni ocenjevalec.

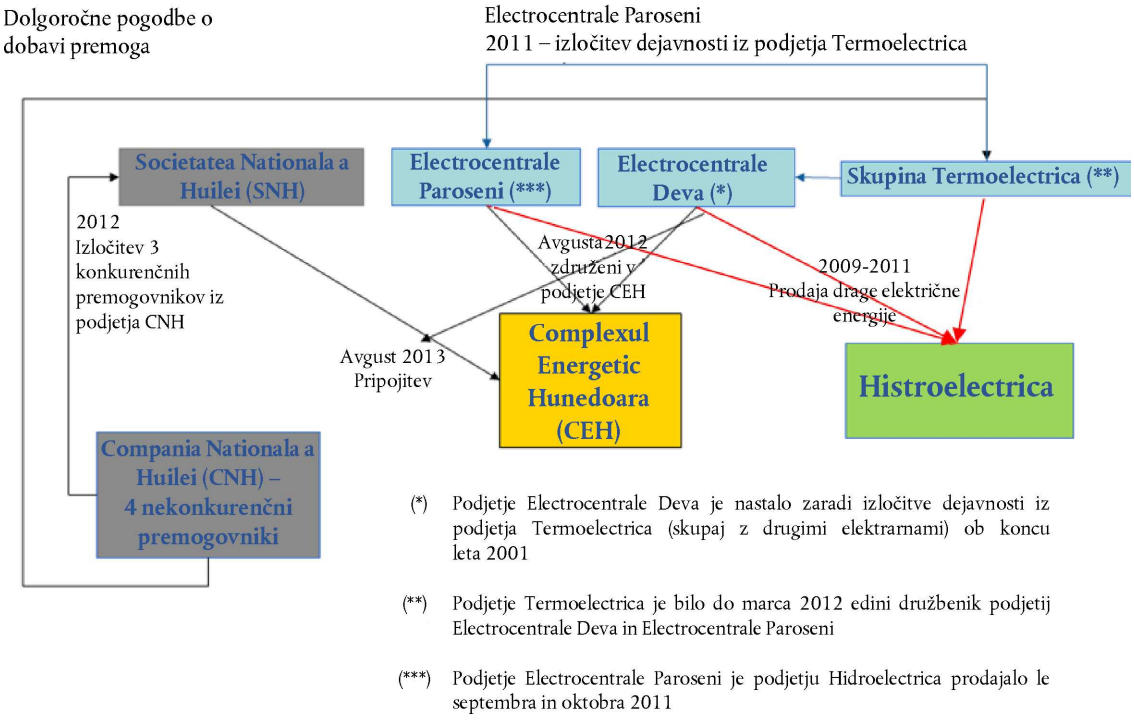
([26]) Sklepi Komisije z dne 25. aprila 2012 C (2012) 2516 final. o zadevi SA. 33623 (UL C 189, 29.6.2012, str. 3), C (2012) 2517 final o zadevi SA. 33624 (UL C 268, 5.9.2012, str. 21), C (2012) 2542 final o zadevi SA. 33451 (UL C 395, 20.12.2012, str. 5) in C (2012) 2556 final o zadevi SA. 33581 (UL C 395, 20.12.2012, str. 34).
([27]) Predložitev informacij s strani Romunije dne 3. septembra 2014.
([28]) Predložitev informacij s strani Romunije dne 20. februarja 2015.
([29]) Objavljeno v Uradnem listu št. 700 dne 4. oktobra 2011.

(51) Podjetji Electrocentrale Paroşeni in Electrocentrale Deva sta se združili v en pravni subjekt, imenovan Complexul Energetic Hunedoara („CEH“), tj. podjetje v izključni lasti državi, ki je bilo 1. novembra 2012 registrirano v romunskem trgovskem registru. CEH je prevzel vse pravice in obveznosti podjetij Electrocentrale Paroseni in Electrocentrale Deva. CEH je 1. avgusta 2013 prevzel tudi podjetje Societatea Nationala a Huilei, ki je nastalo z izločitvijo premogovnikov iz podjetja v državni lasti Compania Nationala a Huilei, ki je dobavljalo premog podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva. Trenutno so vsa tri podjetja opredeljena kot podružnice podjetja CEH in nimajo pravne osebnosti.

(52) Podjetje Termoelectrica je v postopku likvidacije ([30]) in ima sredstva v tržni vrednosti približno 80 milijonov EUR ter likvidacijski vrednosti približno 60,5 milijonov EUR glede na poročilo z dne 1. oktobra 2013. Toda dolgovi podjetij Electrocentrale Deva, Electrocentrale Paroseni in Electrocentrale Bucuresti so ostali podjetju Termoelectrica.

(53) Dogodki po letu 2011 v zvezi s podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva ter različne medsebojne povezave, pojasnjene v uvodnih izjavah 48 do 52, so ponazorjene v spodnjem grafu zaradi lažjega sklicevanja:

Medsebojne povezave med podjetji Termoelectrica/Electrocentrale Deva/ Electrocentrale Paroseni in CEH

(*) Podjetje Electrocentrale Deva je nastalo zaradi izločitve dejavnosti iz podjetja Termoelectrica (skupaj z drugimi elektrarnami) ob koncu leta 2001

(**) Podjetje Termoelectrica je bilo do marca 2012 edini družbenik podjetij Electrocentrale Deva in Electrocentrale Paroseni

(***) Podjetje Electrocentrale Paroseni je podjetju Hidroelectrica prodajalo le septembra in oktobra 2011

3. RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

(54) V sklepu o začetku postopka je Komisija izrazila dvome glede tega, ali so bile cene za nakup električne energije pod obema pogodbama skladne s tržnimi in ali so pomenile državno pomoč. Če je šlo za slednje, je Komisija izrazila dvome glede tega, ali je takšna pomoč združljiva s Pogodbo.

(55) Komisija je primerjala cene, določene v obeh pogodbah, s cenami, po katerih se je trgovalo z električno energijo na trgu OPCOM-PCCB, in opazila, da so bile cene, po katerih je podjetje Hidroelectrica kupovalo električno energijo od domnevnih upravičencev, med 40 in 55 % višje od prevladujoče cene električne energije na odprtem trgu z električno energijo OPCOM-PCCB. Videti je bilo, da je zaradi tega podjetje Hidroelectrica imelo višje stroške, kot je bilo potrebno, medtem ko je bila domnevnima upravičencema podeljena pomoč, ki je povečala njune prihodke, ne da bi bila usmerjena v doseganje kakršnega koli cilja skupnega interesa. Komisija je tako sprejela predhodno stališče, da sta domnevna upravičenca pridobila neupravičeno prednost v obliki umetno povišanih cen električne energije v pogodbah in njunih naknadnih spremembah.

([30]) Likvidacija je bila odobrena s sklepom skupščine dne 12. marca 2012.

(56) Komisija je predhodno ugotovila, da so cene električne energije, ki se pregledujejo, selektivne narave, saj so veljale samo za nekatera podjetja.

(57) Poleg tega je Komisija predhodno ugotovila, da so lahko ugodnejše cene električne energije pomenile prenos državnih sredstev, ki bi se lahko pripisala državi, saj je podjetje Hidroelectrica upravljala romunska država (80,06 % njenega osnovnega kapitala je bilo v lasti Romunije). Poleg tega se je Komisija sklicevala na ministrski odlok št. 445/2009, po katerem so morali predstavniki ministrstva za gospodarstvo, trgovino in poslovno okolje, ki so bili člani upravnih odborov elektroenergetskih podjetij v državni lasti dolžni zagotavljati, da se od 31. marca 2010 z električno energijo, namenjeno za veleprodajni trg, trguje izključno na trgu OPCOM.

(58) Posledično so imeli predstavniki ministrstva za gospodarstvo in trgovino nadzor ali vsaj vpliv nad prakso sklepanja pogodb v podjetjih v državni lasti, tudi nad prakso sklepanja pogodb v podjetju Hidroelectrica. To bi lahko vplivalo na trgovanje znotraj Unije v smislu člena 107(1) Pogodbe.

(59) Predhodna ugotovitev Komisije je bila, da je odobritev, v kolikor sta pogodbi pomenili državno pomoč, šlo za pomoč, ki krši obveznosti priglasitve in mirovanja iz člena 108(3) Pogodbe.

(60) Glede na navedeno je Komisija predhodno sklenila, da lahko ugodnejše cene električne energije morda vključujejo državno pomoč, in zaprosila Romunijo, naj zagotovi zadostne informacije in s tem odpravi njene dvome.

4. **PRIPOMBE ROMUNIJE**

(61) Romunski organi so se vzdržali predložitve kakršnih koli pripomb glede tega, ali pogodbi pomenita državno pomoč ali ne. Romunija je 24. marca 2013 predložila pripombe tretjih oseb v zvezi z drugimi zadevami, v katere je bilo vpleteno podjetje Hidroelectrica in ki so bile zajete v preiskavi Komisije ([31]). Romunski organi so se ponovno vzdržali predložitve kakršnih koli stališč.

(62) V okviru formalnega postopka preiskave je bilo od romunskih organov zahtevano, naj pojasnijo gospodarsko utemeljitev sklepanja teh dveh pogodb. V zvezi s tem Romunija ni predložila utemeljitev. Romunija je zgolj zagovarjala stališče, da sta pogodbi podjetju Hidroelectrica omogočili, da bolje količinsko opredeli maksimalno vrednost stroškov, nastalo pri nakupu električne energije, kar mu je zagotovilo zaščito pred nestanovitnostjo cen na promptnem trgu.

(63) Romunski organi so pojasnili tudi, da pogodbi nista bila sporazuma o pomoči, kakor sta opredeljeni v poročilu sodnega upravitelja podjetja Hidroelectrica v zvezi z razlogi za insolventnost podjetja Hidroelectrica ([32]). Glede na to poročilo so sporazumi o pomoči pogodbe, ki jih podjetje Hidroelectrica sklene z namenom pokrivanja prekinitev v svoji proizvodnji. Namen takšne vrste pogodbe je preprečiti plačilo morebitne škode, ki jo povzroči nespoštovanje pogodbene obveznosti dobave.

(64) Romunski organi so pojasnili ([33]), zakaj v praksi – z izjemo treh primerov iz uvodne izjave 28 – ANRE ni določil pogodbenih cen, kakor je bilo predpisano po obeh pogodbah. Pojasnili so, da pogodbi nista bili sklenjeni na organiziranem trgu in zato ANRE ni prilagodil cene. Romunski organi so pojasnili tudi, da: (i) je na začetku ANRE predložil ministrstvu za gospodarstvo in trgovino minimalno in maksimalno mejno vrednost, na podlagi katerih so bile določene cene; (ii) takšne mejne vrednosti so bile določene na podlagi jasnih tehničnih parametrov, ki veljajo posebej za proizvajalce termalne energije; (iii) ANRE je to prakso pozneje ustavil, prevzelo pa jo je ministrstvo za gospodarstvo in trgovino na podlagi podobnih načel, kot jih uporabil ANRE.

(65) V zvezi s pogodbo s podjetjem Termoelectrica so romunski organi potrdili, da je bilo podjetje Hidroelectrica edini odjemalec električne energije za elektrarno Paroseni podjetja Termoelectrica. Pojasnili so tudi, da podjetje Hidroelectrica ni kupilo celotne količine električne energije, kakor je bilo v začetku ocenjeno pod pogodbo, temveč je kupilo le količino, potrebno za pokrivanje morebitnih nihanj v proizvodnji zaradi nepredvidljivih hidroloških razmer.

([31]) Glej opombo 27.
([32]) Na voljo le v romunskem jeziku na http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf – str. 213.
([33]) Predložitev informacij s strani Romunije dne 11. septembra 2013.

(66) V zvezi s pogodbo s podjetjem Electrocentrale Deva so romunski organi pojasnili, da je v zadevnem obdobju 2009–2011 podjetje Electrocentrale Deva električno energijo prodalo tudi drugim strankam, ne samo podjetju Hidroelectrica. Tako je bilo prikazano, da je podjetje Electrocentrale Deva v letih 2010 in 2011 prodalo velike količine električne energije (primerljive ali celo večje količine) drugim strankam, ne samo podjetju Hidroelectrica, po primerljivih cenah ([34]).

5. **PRIPOMBE TRETJIH OSEB**

(67) V uvodnih pripombah na sklep o začetku postopka sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva trdili, da jima ne začetne pogodbene cene ne njihove poznejše spremembe niso prinesle prednosti, saj naj bi te cene določil ANRE, ki jih je izračunal na podlagi njihovih stroškov proizvodnje.

(68) Nadalje je Romunija trdila, da je poznejše spremembe pogodbenih cen določil dvig cen nafte ([35]) ali premoga ([36]). Podjetje Electrocentrale Deva je trdilo tudi, da je na ceno električne energije približno 70-odstotno vplivala cena premoga.

6. **OCENA**

(69) V tem sklepu Komisija ocenjuje, ali sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva prejeli državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, glej uvodno izjavo 101, in če sta jo, ali je morda takšna pomoč združljiva z notranjim trgom, glej uvodne izjave 102 do 105.

6.1 **Obstoj državne pomoči**

(70) Člen 107(1) Pogodbe določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga in prizadene trgovino med državami članicami, nezdružljiva z notranjim trgom.

(71) Pogoji, določeni v členu 107(1) Pogodbe, so torej kumulativni in zato morajo biti istočasno izpolnjeni vsi pogoji, da bi bil ukrep opredeljen kot državna pomoč.

6.1.1 *Ocena gospodarske ugodnosti*

(72) Za namene člena 107(1) Pogodbe je treba, da bi ugotovili, ali je bila podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva dodeljena gospodarska ugodnost, ki pod običajnimi tržnimi pogoji ni na voljo, zaradi sklenitve in izvajanja pogodb, ugotoviti, kakšne so bile v Romuniji cene pod tržnimi pogoji za podobne transakcije v obdobju med letoma 2009 in 2011.

(73) V zvezi s tem se je v nasprotju s predhodnim stališčem, zavzetim v sklepu o začetku postopka, v pregledu izkazalo, da pogoji in obdobja pogodb za dobavo električne energije, sklenjenih na trgu OPCOM-PCCB, niso bili dovolj podobni tistim v obeh pogodbah, zlasti glede obdobja trajanja in posebnih dvostransko dogovorjenih pogojev (uvodne izjave 18, 23 do 25, 39 in 40). Na dobro delujočih trgih z električno energijo z ustrezno likvidnostjo in terminskimi instrumenti, ki omogočajo predvidljivost cen za prihodnje dobave, so promptne cene dober pokazatelj ali približek tržnih cen in jih je mogoče uporabiti kot merila za oceno ravni cen v posameznih pogodbah. Toda v tem primeru se je treba glede na to, da je bil v Romuniji v letu 2009 še vedno razmeroma visok delež povpraševanja preskrbljen po reguliranih cenah, omejeno likvidnost trgovalnih platform OPCOM v obdobju 2009–2011 in dejstvo, da so bile energetske borze, ki jih je upravljal OPCOM, označene kot ustrezni protimonopolni trg, kjer se zlorablja prevladujoč položaj (uvodne izjave 34 do 40), pri ocenjevanju morebitne prisotnosti gospodarske ugodnosti nad tržnimi cenami zanesti na ustrezna referenčna merila, ki niso cene na trgu OPCOM PCCB.

([34]) Glej Prilogo 1 k predložitvi informacij Romunije dne 11. septembra 2013.
([35]) Za pogodbo s podjetjem Termoelectrica.
([36]) Za pogodbo s podjetjem Electrocentrale Deva.

(74) Vendar je v tem smislu podobnost cen s tistimi, ki so jih plačali drugi kupci razen podjetja Hidroelectrica, ali utemeljitev na podlagi stroškov, ki so jo predložili Romunija in upravičenci (uvodne izjave 66 do 68), ni veljaven pokazatelj, da so bili zadevni pogodbeni pogoji in cene v skladu s tržnimi pogoji.

(75) Dejansko so bile cene, ki jih je podjetje Hidroelectrica plačalo podjetju Electrocentrale Deva med letoma 2009 in 2011, podobne cenam, ki so jih plačala druga podjetja za distribucijo električne energije v državni ali zasebni lasti za nakup električne energije od podjetja Electrocentrale Deva. Vendar so bili ti nakupi izvedeni med podjetjem Electrocentrale Deva in podjetji za distribucijo električne energije, ki so gospodinjstvom in malim podjetjem prodajala električno energijo na maloprodajnem trgu po reguliranih cenah in pogojih (uvodna izjava 34). Podjetje Hidroelectrica je kupovalo električno energijo na veleprodajnem trgu za maloprodajo industrijskim odjemalcem in/ali trgovcem na konkurenčnem trgu, kjer cene in količine niso bile regulirane in so se kupci lahko vzdržali nakupa od dragih trgovcev, kot sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva, ter izbrali cenejšega dobavitelja ne glede na njegove stroške proizvodnje. Tako tudi če bi bile cene podobne in ob predpostavki, da je prodaja podjetij Termoelectrica in Electrocentrale Deva na organiziranem trgu omogočala povračilo stroškov, cene, ki so jih podjetja za distribucijo električne energije plačala podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva, niso primerljive in ne morejo biti veljavno referenčno merilo za cene, ki jih je podjetje Hidroelectrica plačalo na konkurenčnem prostem trgu.

(76) Podobno utemeljitev stroškov, ki so jo ponudili romunski organi ter podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva, pojasnjuje le, zakaj so bile cene, po katerih sta lahko Termoelectrica in Electrocentrale Deva prodajala brez izgube, visoke. Ta utemeljitev ne dokazuje, da so bile te cene v skladu s tržnimi cenami, določenimi pod konkurenčnimi pogoji, kot so tisti, pod katerimi bi moralo podjetje Hidroelectrica skleniti in izvajati pogodbi, če ti pogodbi naj ne bi pomenili državno pomoč.

(77) Da bi ugotovili, ali so bile pogodbene cene v skladu s tržnimi pogoji v Romuniji, jih je treba primerjati s cenovnimi pogoji, ki prevladujejo za druge dvostransko dogovorjene pogodbe, sklenjene na prostem trgu istočasno kot pogodbi. Komisija je uporabila zbirko podatkov, ki so jo zagotovili romunski organi, saj meni, da je to najboljši dokazni vir, ki odraža tržne razmere v Romuniji (uvodne izjave 42 do 45). Kakor je navedeno v uvodni izjavi 45, nobena dolgoročna pogodba, sklenjena ali veljavna v letu 2009, nima enakih značilnosti kot pogodbi. Zato je Komisija izvedla ekonometrično analizo, da bi določila cenovno referenčno merilo na podlagi pogodb za električno energijo, sočasnih s pogodbama, v celotnem zadevnem obdobju. Podroben tehnični opis ekonometrične analize in njenih rezultatov je naveden v Prilogi.

(78) Zaradi pomanjkanja jasnih referenčnih meril za ugotavljanje „tržnih pogojev“ je bilo pri pregledovanju, ali sta pogodbi vsebovali cene nad tržno ravnijo, referenčno merilo tržnih cen ocenjeno kot približek v okviru konzervativnih domnev, in sicer z obračunom bistvenih odstopanj navzgor od ocenjene tržne cene. Na podlagi tega konzervativnega pristopa je Komisija izvedla primerjavo cen obeh pogodb z referenčno tržno ceno za vsako leto med letoma 2009 in 2011. Primerjava je bila narejena za posamezno leto, saj so se prodajne cene po obeh pogodbah, vsako leto dvignile.

(79) Analiza je pokazala, da so glede na referenčne cene in ob konzervativnih domnevah cene, ki jih je podjetje Termoelectrica zaračunalo podjetju Hydroelectric, presegale tržne cene. Če se ustrezno upošteva dejstvo, da je bila primerjava transakcij na veleprodajni ravni za pogodbi izvedena s pogodbami na maloprodajni ravni, s prištevanjem 5-odstotne maloprodajne marže, ki jo v povprečju zaračunajo trgovci na romunskem trgu, znaša razlika glede na tržne cene: 18,8 RON/MWh v letu 2010 in 19,8 RON/MWh v letu 2011 za podjetje Termoelectrica ter 17,5 RON/MWh v letu 2010 in 13,9 RON/MWh v letu 2011.

(80) Ekonometrična analiza je tako bila prvi znak, da sta pogodbi podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva zagotovili gospodarsko ugodnost nad tržnimi pogoji. Vendar samo dejstvo, da so bile cene po obeh pogodbah ocenjene nad referenčnimi cenami iz podobnih pogodb, ne zadostuje za ugotovitev, da teh pogodb ne bi sklenil in ohranil veljavnih upravljavec trga, ki bi deloval namesto podjetja Hidroelectrica. Objektivni razlogi sicer še vedno lahko pomenijo, da visokih ravni cen samih ni mogoče šteti kot pridobitev gospodarske ugodnosti nad tržnimi pogoji prodajalcem električne energije. Zato je treba z dodatnimi dokazi o cenah nad tržnimi razmerami podpreti trdnost rezultatov ekonometrične analize.

(81) V tem smislu je treba ugotoviti, ali je podjetje Hidroelectrica ravnalo na način, primerljiv zasebnemu gospodarskemu subjektu v podobni situaciji („preskus nosilcev dejavnosti v tržnem gospodarstvu“) ([37]). Komisija je torej ocenila, ali bi zasebni subjekt, postavljen v podobno situacijo, ravnal na enak način kot podjetje Hidroelectrica pri sklepanju in vzdrževanju obeh pogodb. V okviru tega so pomembne okoliščine, opisane v uvodnih izjavah 82 do 85 v nadaljevanju v zvezi s sklenitvijo in izvajanjem obeh pogodb.

(82) Prvič, podjetju Hidroelectrica so bili na datum sklenitve obeh pogodb na trgu na voljo cenejši viri električne energije, na primer: v letih 2008–2009 je podjetje Nuclearelectrica ponujalo električno energijo za 153 RON/MWh v primerjavi z 227 RON/MWh za podjetje Termoelectrica in 230 RON/MWh za podjetje Electrocentrale Deva ([38]).

(83) Drugič, podjetje Hidroelectrica bi lahko električno energijo, kupljeno od podjetij Termoelectrica in Electrocentrale Deva, prodalo tretjim osebam le z izgubo. Kakor je prikazano v uvodnih izjavah 46 in 47, so bile maloprodajne cene podjetja Hidroelectrica na prostem trgu precej nižje od teh veleprodajnih nakupnih cen, pri čemer je najvišja cena, po kateri je podjetje Hidroelectrica naprej prodalo električno energijo na trgu z neposredno dogovorjenimi pogodbami, leta 2010 znašala 190 RON/MWh v primerjavi z nakupno ceno 230 RON/MWh podjetja Termoelectrica in 234 RON/MWh podjetja Electrocentrale Deva. Iz tega sledi, da je podjetje Hidroelectrica vsako MWh, kupljeno od podjetij Termoelectrica in Electrocentrale Deva, prodalo naprej z izgubo.

(84) V tem smislu pregled ni zagotovil nobenega pojasnila, zakaj je podjetje Hidroelectrica pristalo na nakup celotne proizvodnje elektrarne Paroseni podjetja Termoelectrica (uvodna izjava 24). Zaveza za nakup kakršne koli proizvodne količine elektrarne na desetletni dolgoročni osnovi je pomemben znak, da Hidroelectrica ni potrebovala pogodb, da bi spoštovala svoje pogodbene obveznosti v zvezi z dobavo. To je poleg tega potrdila tudi Romunija (uvodna izjava 63). Nasprotno, potrebo po podpori dragega in nekonkurenčnega delovanja obeh podjetij in premogovnikov, ki so ju oskrbovali, so direktorji podjetij Termoelectrica (uvodna izjava 20) in Electrocentrale Deva (uvodna izjava 21) predložili pristojnemu ministru kot razlog, zakaj bi moralo podjetje Hidroelectrica skleniti pogodbi.

(85) Vendar lahko pri sklepanju gospodarskih poslov, če javna podjetja upoštevajo protivrednosti pomoči šibkim podjetjem ali sektorjem iz razlogov socialne ali gospodarske politike, ki sta tuji njunim poslovnim interesom, in sklenejo takšne transakcije pod pogoji, ki jih običajni upravljavec trga ne bi sprejel, sprejeti pogoji, kakor v zvezi z nakupnimi cenami podjetja Hidroelectrica v tem primeru, prinesejo neupravičeno gospodarsko korist drugi stranki ali strankam, s tem pa je izpolnjen eden od pogojev uporabe člena 107(1) Pogodbe.

(86) Iz tega sledi, da s sklenitvijo in ohranitvijo obeh pogodb podjetje Hidroelectrica ni ravnalo kot udeleženec v tržnem gospodarstvu. V skladu s tem ta preskus tudi kvalitativno potrjuje rezultate ekonometrične analize, ki kaže, da sta pogodbi podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva prinesli gospodarsko ugodnost, ki pod tržnimi pogoji ni bila na voljo.

(87) Podatki, ki so jih zagotovili romunski organi, niso zajeli dolgoročnih pogodb s točno takimi pogoji glede količine in obdobja kot so bili v obeh pogodbah. Ker Komisija ni imela jasnih referenčnih meril za ugotavljanje „tržnih pogojev“, je na letni osnovi primerjala pogodbene cene, ki jih je plačalo podjetje Hidroelectrica, z najvišjimi cenami v Romuniji med letoma 2009 in 2011 v dolgoročnih maloprodajnih pogodbah, ki jih je zagotovila Romunija (glej uvodne izjave 42 do 45).

(88) Ta primerjava sloni na konzervativni predpostavki, da bi lahko podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva zamenjali svoji pogodbi s podjetjem Hidroelectrica z več pogodbami z drugimi kupci na trgu, ki so ponujali najvišje cen, in je zelo konzervativna: namesto da bi za tržno ceno vzela povprečje, mediano ali modus v primerljivih transakcijah, je za tržno ceno vzeta najvišja cena iz več transakcij, ki jih ni mogoče v celoti primerjati. Glede na pomanjkanje homogenosti transakcij in obstoj morebitnih dejavnikov ali nepravilnosti, ki bi lahko pomagali pojasniti dogovorjeno raven cen v poslih z najvišjimi cenami, ki so bili vzeti za primerjavo, je ta

([37]) Glej npr. zadevo C-305/89, Italija proti Komisiji, („Alfa Romeo“), Recueil 1991, str. I-1603, točki 18 in 19; zadevo T-16/96, Cityflyer Express proti Komisiji, Recueil 1998, str. II-757, točka 51; združene zadeve T-129/95, T-2/96 in T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke and Lech-Stahlwerke proti Komisiji, Recueil 1999, str. II-17, točka 104; ter združeni zadevi T-268/08 in T-281/08, Land Burgenland and Austria proti Komisiji, ZOdl. 2012, str. II-0000, točka 48.

([38]) Poročilo, ki ga je izdal sodni upravitelj podjetja Hidroelectrica – http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf – na voljo le v romunskem jeziku, str. 212.

pristop ugodnejši za upravičenca, saj lahko podceni prejeto korist. Tehtane povprečne cene za količine električne energije, ki sta jih podjetji Electrocentrale Deva in Termoelectrica dobavili podjetju Hidroelectrica med letoma 2009 in 2011 (uvodna izjava 32), so bile:

(v RON/MWh)

	2009	2010	2011
A) Cena podjetja Electrocentrale Deva	230,2	234,0	234,0
B) W.A. Tržna cena	241,9	224,2	229,6
Razlika A – B	< 0	9,8	4,4

(v RON/MWh)

	2009	2010	2011
A) Cena podjetja Termoelectrica	227,4	230,0	234,4
B) W.A. Tržna cena	229,0	213,4	220,1
Razlika A – B	< 0	16,6	14,3

(89) Po primerjavi v okviru teh konzervativnih predpostavk kaže, da so bile povprečne cene, ki jih je Hidroelectrica plačala podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva, še vedno nad najvišjimi cenami leta 2010 in 2011, kar potrjuje ugotovitve ekonometrične analize. Cene, ki jih je podjetje Termoelectrica zaračunalo podjetju Hidroelectrica, so bile 16,6 RON/MWh nad najvišjimi cenami v letu 2010 in 14,3 RON/MWh v letu 2011, medtem ko so bile cene, ki jih je podjetje Electrocentrale Deva zaračunalo podjetju Hidroelectrica 9,8 RON/MWh nad najvišjimi cenami v letu 2010 in 4,4 RON/MWh v letu 2011.

(90) Glede na navedeno je mogoče sklepati, da sta pogodbi postavili podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva v ugodnejši položaj, saj sta jima prinesli gospodarsko ugodnost, ki ni bila na voljo pod tržnimi pogoji.

(91) Zato Komisija ugotavlja, da podjetje Hidroelectrica v danih okoliščinah ni delovalo kot udeleženec v tržnem gospodarstvu in je podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva dodelila neupravičeno gospodarsko ugodnost.

6.1.2 *Državna sredstva in pripisljivost*

(92) Da bi se ukrep štel za pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, mora biti dodeljen neposredno ali posredno iz državnih sredstev in ga je mogoče pripisati državi.

(93) Kakor je prikazano v uvodni izjavi 11 je podjetje Hidroelectrica pod neposrednim nadzorom romunske države. Iz tega sledi, da sredstva, ki jih je izgubilo podjetje Hidroelectrica, znašajo toliko kot državna sredstva, ki jih je izgubila Romunija. Romunska država imenuje tudi direktorje v odbor podjetja. Poleg tega so ti direktorji istočasno izvrševali politične dolžnosti na ministrstvu, ki nadzoruje udeleženost države v podjetju Hidroelectrica.

(94) V skladu z ustaljeno sodno prakso sposobnost države, da nadzoruje subjekte, vključene v dodelitev ukrepov, ne utemeljuje samodejno domneve, da je ukrepe teh subjektov mogoče pripisati državi. Sodišče Evropske unije je pojasnilo pojem pripisljivosti odločitev, ki vključujejo sredstva javnih podjetij, državi v sodbi *Stardust Marine*. Sredstva javnega podjetja je treba šteti kot državna sredstva. tako kot se šteje, da je ukrepe v zvezi z njimi mogoče pripisati državi, če je slednja z izvrševanjem svojega prevladujočega vpliva nad takšnim podjetjem sposobna usmeriti uporabo svojih sredstev ([39]).

([39]) Zadeva C-482/99, Francoska republika proti Komisiji (Stardust Marine), Recueil 2002, str. I-4397.

(95) Sodišče je zagotovilo kazalnike za ugotavljanje pripisljivosti državi, ki so: integracija javnih podjetij v strukture javne uprave; narava dejavnosti podjetja; pravni status podjetja; intenzivnost nadzora, ki ga izvajajo javni organi nad upravljanjem podjetja, ali kateri koli drugi kazalnik, ki kaže vključenost javnih organov v sprejemanje nekega ukrepa ali neverjetnost njihove vpletenosti. V tej zadevi je treba upoštevati tudi usmerjenost pogodb, njune vsebine ali pogojev, ki jih vsebujeta.

(96) Zato je treba pregledati vpletenost romunskih organov na kakršen koli način v sklepanje pogodb in ohranitev njune veljavnosti ter v spreminjanje pogodbenih cen.

(97) V tem smislu je bilo ministrstvo za gospodarstvo in trgovino aktivno vključeno v proces sprejemanja odločitev v zvezi s sklenitvijo obeh pogodb in naknadnih prilagoditev pogodbenih cen. Podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva sta za podpis pogodb s podjetjem Hidroelectrica prejeli odobritev ministrstva za gospodarstvo in trgovino, kar dejansko pomeni, da je bila ravno romunska država tista, ki je na koncu izvršila odločilni vpliv nad slednjim (uvodne izjave 19 do 22). To nadalje potrjuje dejstvo, da je podjetje Hidroelectrica neposredno iskalo soglasje romunskega ministrstva za gospodarstvo in trgovino za prilagoditve cen (uvodne izjave 26 do 31).

(98) Neposredne dokaze potrjuje tudi narava nakupov podjetja Hidroelectrica, ki so prinašali izgubo, in pomanjkanje ekonomske utemeljitve zaveze za nakup celotne proizvodne količine elektrarne Paroseni (uvodni izjavi 84 in 85). Zdi se, da so bili motivi za pogodbi občutljiv finančni položaj obeh drugih proizvajalcev v državni lasti in socialni vidiki o proizvodnji premoga (uvodni izjavi 20 in 21). Navsezadnje so bili trije državni proizvajalci električne energije, kot tudi državni premogovniki, v lasti in odgovornosti države, od katere sta podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva iskali sredstva za financiranje svojega tekočega poslovanja.

(99) Navedeno potrjuje predhodno stališče Komisije v sklepu o začetku postopka, da pogodbi in njuno izvrševanje niso bile razumne in neodvisne poslovne odločitve podjetja Hidroelectrica, temveč posledica izvrševanja prevladujočega vpliva romunske države.

(100) Zato Komisija sklepa, da obstajajo neposredni dokazi, ki kažejo, da je sklenitev pogodb in njuno izvajanje mogoče pripisati romunski državi. Ob nadaljnjem upoštevanju, da sklenitev in izvajanje pogodb vključujeta izgubo sredstev podjetja Hidroelectrica, ki je javno podjetje, Komisija sklepa, da so bili ti ukrepi odobreni z državnimi sredstvi.

6.1.3 *Selektivnost*

(101) Da ukrep šteje za državno pomoč, mora biti specifičen ali selektiven, tako da daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

(102) Pogodbi sta bili sklenjeni z dvema posameznima dobaviteljema, podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva, in vsakemu omogočili neupravičene gospodarske ugodnosti. Noben drug dobavitelj električne energije podjetju Hidroelectrica ni imel podobnih pogojev kot so bili tisti, zagotovljeni v obeh pogodbah. Gospodarske ugodnosti, ki izhajajo iz previsokih pogodbenih cen, so tako selektivne.

6.1.4 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino*

(103) Kadar pomoč, ki jo podeli država članica, okrepi položaj nekega podjetja v primerjavi z drugimi podjetji, ki konkurirajo v trgovini znotraj Unije, je treba šteti, da je ta pomoč prizadela slednje. Izkrivljanje konkurence v smislu člena 107(1) Pogodbe nastopi, takoj ko država omogoči finančno prednost podjetju v liberaliziranem sektorju, kje je ali bi lahko bila konkurenca ([40]).

(104) Podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva upravljata trg za prodajo električne energije, ki je odprt za konkurenco (uvodne izjave 35 do 38). Kakršna koli gospodarska korist, zagotovljena takšnim podjetjem, jim lahko prinese prednost pred drugimi konkurenti, ki ne prejmejo takšnih cen pod tržnimi pogoji. V zadevnem primeru je bil namen podpore dati prednost proizvodnji električne energije iz premoga, kar bi lahko izkrivilo konkurenco med proizvajalci električne energije. Poleg tega je romunski trg zdaj (in je bil v času dejstev) povezan z drugimi državami članicami, v katere izvaža električno energijo (uvodna izjava 17).

([40]) *Alzetta*, točke 141 do 147; *Altmark Trans*.

(105) Glede na navedeno Komisija sklepa, da bi lahko pogodbi izkrivljali konkurenco in vplivali na trgovino med državami članicami v smislu člena 107(1) Pogodbe.

6.1.5 *Sklepna ugotovitev glede obstoja državne pomoči*

(106) Zaradi utemeljitev, opisanih v uvodnih izjavah 72 do 105, Komisija ugotavlja, da obe pogodbi vključujeta zagotovitev državne pomoči podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva v smislu člena 107(1) Pogodbe. Romunija ni spoštovala obveznosti mirovanja iz člena 108(3) Pogodbe. Državna pomoč je zato nezakonita.

6.2 **Združljivost pomoči**

(107) Ker ukrep, ki ga je izvedla Romunija za podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, je treba njeno združljivost oceniti v luči izjem, določenih v odstavkih 2 in 3 navedenega člena.

(108) V tem primeru je pomoč omogočila upravičencema tekoče prihodke iz poslovanja, ki niso bili posebej namenjeni za kakršno koli naložbo, ki bi lahko izboljšala proizvodnjo ali distribucijo električne energije. Združljivost te vrste pomoči za tekoče poslovanje z notranjim trgom v skladu s členom 107(2) ali (3) Pogodbe je treba oceniti restriktivno pod strogimi pogoji. Zdi se, da ponavljajoča in dolgotrajna pomoč za tekoče poslovanje v dveh letih, ni potrebna in ne prispeva k nobenemu jasnemu cilju skupnega interesa Unije. Prav tako ni ugotovljena sorazmernost pomoči. Poleg tega in v vsakem primeru je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča odvisno od države članice, ali bo uveljavila morebitne razloge združljivosti in dokazala, da so pogoji za takšno združljivost izpolnjeni ([41]).

(109) Romunski organi se niso sklicevali na nobene morebitne razloge, po katerih bi se lahko državna pomoč štela za združljivo z notranjim trgom državne pomoči, in Komisija ni ugotovila nobenih možnih razlogov za združljivost.

(110) Glede na navedeno Komisija meni, da je državna pomoč, speljana po obeh pogodbah, nezdružljiva z notranjim trgom.

6.3 **Vračilo**

(111) V skladu s Pogodbo in ustaljeno sodno prakso Sodišča je Komisija pristojna, da odloči, ali mora zadevna država članica ukiniti ali spremeniti pomoč, ko ugotovi, da je ta nezdružljiva z notranjim trgom ([42]). Sodišče se je dosledno držalo stališča, da je obveznost države članice, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da je nezdružljiva z notranjim trgom, namenjena ponovni vzpostavitvi predhodnega stanja ([43]). V okviru tega je Sodišče ugotovilo, da je ta cilj dosežen, ko prejemnik povrne zneske, dodeljene z nezakonito pomočjo, in s tem izgubi prednost, ki jo je imel pred konkurenti na trgu, ter se vzpostavi stanje pred plačilom pomoči ([44]).

(112) V skladu s sodno prakso člen 14(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([45]) navaja, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč […]“.

(113) Zato je treba glede na to, da zadevna državna pomoč ni bila priglašena Komisiji, kar pomeni kršitev člena 108 Pogodbe, zaradi česar se šteje za nezakonito, in glede na to, da je pomoč tudi nezdružljiva z notranjim trgom, pomoč vrniti, da bi ponovno vzpostavili stanje na trgu pred njeno dodelitvijo. Vračilo mora zajeti obdobje od takrat, ko sta upravičenca prejela prednost, tj. ko je bila pomoč dana na razpolago upravičencema, do prekinitve dobav konec leta 2011 ([46]), zneski za vračilo pa morajo vsebovati obresti do uspešne izterjave.

([41]) Zadeva C-364/90, Italija proti Komisiji, Recueil 1993, str. I-2097, točka 20.
([42]) Glej zadevo C-70/72, Komisija proti Nemčiji, Recueil 1973, str. 813, točka 13.
([43]) Glej združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Španija proti Komisiji, Recueil 1994, str. I-4103, točka 75.
([44]) Glej zadevo C-75/97, Belgija proti Komisiji, Recueil 1999, str. I-3671, točki 64 in 65.
([45]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).
([46]) Dobave električne energije so se ustavile, preden je sodni upravitelj podjetja Hidroelectrica konec avgusta 2012 prekinil obe pogodbi.

(114) Znesek za vračilo bi bil razlika med letnim povprečjem cene, po kateri je podjetje Hidroelectrica kupovalo električno energijo od podjetij Termoelectrica in Electrocentrale Deva, kakor je določeno v uvodni izjavi 32, in najvišjimi cenami na trgu vsako leto za skupne količine, ki sta jih dobavili podjetji. Ta razlika je določena v uvodni izjavi 89. Na podlagi cenovnih razlik, ki so veljale v obdobju enega leta od 1. januarja 2010 do 1. januarja 2011, sta zaradi poenostavitve tako dobljena zneska za vračilo 3 656 675 RON za podjetje Electrocentrale Deva in 22 619 821 RON za podjetje Termoelectrica. Druga možnost je, da romunski organi ocenijo zneske na podlagi medletnih (npr. mesečnih, dvomesečnih) dejanskih cen, zaračunanih podjetju Hidroelectrica.

(115) Ne glede na to, katera od obeh metod je uporabljena za izračun zneskov, se tem dodajo obresti na podlagi razporeda dejanskih mesečnih dobav električne energije podjetju Hidroelectrica med letoma 2009 in 2011 ob upoštevanju razlike s tržnimi cenami, navedeno v uvodni izjavi 89.

(116) Nadalje je ob upoštevanju dejstev te zadeve ustrezno pregledati, ali je treba obveznost vračila razširiti ali izvesti od enega ali več pravnih subjektov, ki niso Termoelectrica in Electrocentrale Deva, na osnovi pravnega nasledstva ali gospodarske kontinuitete z drugim podjetjem, ki ni Termoelectrica in Electrocentrale Deva, s katerim bi obstajala gospodarska kontinuiteta, če ti ne bi bili sposobni izpolniti obveznosti vračila. V zvezi s tem je sodna praksa sodišč EU določila nekaj meril, ki jih lahko Komisija upošteva, skupaj ali posamezno, da bi ugotovila gospodarsko kontinuiteto med dvema različnima podjetjema ([47]).

6.3.1 *Termoelectrica – gospodarska kontinuiteta s podjetjem CEH*

(117) Kakor je opisano v uvodni izjavi 52, je podjetje Termoelectrica v likvidaciji. Glede na ustaljeno sodno prakso dejstvo, da je podjetje insolventno in ni sposobno vrniti pomoči, ni razlog, da se mu oprosti vračilo. V takšnih primerih je mogoče povrnitev prejšnjega stanja in odpravo izkrivljanja konkurence načeloma doseči z vpisom terjatve v zvezi z vračilom pomoči v seznam terjatev ([48]). Kadar državni organi niso sposobni izterjati celotnega zneska pomoči, lahko vpis terjatve izpolni obveznost izterjave le, če postopki zaradi insolventnosti privedejo do dokončne prekinitve dejavnosti podjetja ([49]). Toda če je podjetje, ki je prejelo nezakonito pomoč, insolventno in je bilo ustanovljeno podjetje, ki bi nadaljevalo nekatere dejavnosti insolventnega podjetja, lahko izvajanje teh dejavnosti, kadar zadevna pomoč ni v celoti povrnjena, podaljša izkrivljanje konkurence, ki je nastala zaradi konkurenčne prednosti, ki jo je to podjetje imelo na trgu pred svojimi konkurenti. Skladno s tem se lahko od takšnega novo nastalega podjetja, če slednje zadrži to prednost, zahteva vračilo zadevne pomoči ([50]). To bi na primer bilo, če se pred likvidacijo upravičenca pomoči sredstva, pridobljena zaradi pomoči, prenesejo kot kontinuirana dejavnost hčerinskemu podjetju, ki je bilo ustanovljeno za nadaljevanje dejavnosti upravičenca (gospodarsko nasledstvo). Poleg tega se, če se upravičeno podjetje združi z drugim podjetjem in prenese vse svoje pravice in obveznosti na združeni subjekt, obveznost vračila pomoči prav tako prenese na slednjega (pravno nasledstvo).

(118) Če v zadevnem primeru celoten znesek pomoči, ki je koristil dejavnostim podjetja Termoelectrica, ni vrnjen, je treba pregledati, ali med podjetjem Termoelectrica in drugimi podjetji obstaja gospodarska kontinuiteta in/ali pravna kontinuiteta.

(119) V zvezi z gospodarsko kontinuiteto, kakor je opredeljena v uvodnima izjavama 48 in (51), je podjetje Termoelectrica septembra 2011 ustanovilo hčerinsko podjetje Electrocentrale Paroseni, na katero je preneslo (v okviru iste skupine v državni lasti) elektrarno, ki je dejansko dobavljala kupljeno količino električne energije po pogodbi s podjetjem Termoelectrica (uvodne izjave 48 do 65), vključno z vsemi pravicami in obveznostmi podjetja Termoelectrica, ki izhajajo iz te pogodbe, in še naprej prodajalo električno energijo podjetju Hidroelectrica po tej pogodbi do oktobra 2011 (ko se je to pripojilo podjetju CEH). Zato je podjetje Electrocentrale Paroseni prevzelo in nadaljevalo dejavnosti, ki so prejemale pomoč od matičnega podjetja Termoelectrica. Zato ga je treba šteti kot gospodarskega naslednika podjetja Termoelectrica.

([47]) T-123/09, Ryanair proti Komisiji EU:T2012:164, točki 155–156, T-415/05, T416/05 in T-423/05, Grčija, Olimpiakes Aerogrammes AE in Olimpiaki Aeroporia AE proti Komisiji, EU:T:2010:386, točka 135, in C-287/12 P, Ryanair Ltd proti Komisiji, EU:C2013:395, točke 101 do 107.

([48]) Zadeva 277/00, SMI, ZOdl. 2004, str I-4355, točka 85; Zadeva C-52/84, Komisija proti Belgiji, Recueil 1986, str. 89, odstavek 14; Zadeva C-142/87, Tubemeuse, Recueil 1990, str I-959, točke 60 do 62.

([49]) Zadeva C-610/10, Komisija proti Španiji („Magefesa"), ZOdl. 2012, objavljena v elektronskih poročilih o zadevah (Poročila sodišč – splošno), točka 104, in navedena sodna praksa.

([50]) Zadeva C-610/10, Komisija proti Španiji („Magefesa"), točka 106.

(120) Novembra 2012 se je podjetje Electrocentrale Paroseni združilo s podjetjem Electrocentrale Deva v novo ustanovljeno podjetje CEH. S to združitvijo je podjetje CEH prevzelo vse pravice in obveznosti podjetja Electrocentrale Paroseni, ki je prenehalo obstajati kot ločen pravni subjekt. Iz tega sledi, da je med podjetjem Electrocentrale Paroseni, ki je prevzelo dejavnosti, ki so prejemale pomoč, in podjetjem CEH, v katerega je bilo združeno 1. novembra 2012 in ki je prevzelo vse njegove pravice in obveznosti, obstajala pravna kontinuiteta.

(121) Obveznost vračila pomoči, dodeljene podjetju Termoelectrica, je tako treba razširiti na podjetje CEH.

6.3.2 *Electrocentrale Deva – gospodarska kontinuiteta s podjetjem CEH*

(122) Kakor je opisano v uvodni izjavi 51, podjetje Electrocentrale Deva, ki je v celoti izkoristilo pomoč kot samostojni pravni subjekt, čeprav je bilo pod nadzorom podjetja Termoelectrica, ne obstaja več kot samostojni subjekt. Vendar med podjetjem Electrocentrale Deva kot pravnim subjektom, ki je izkoristilo pomoč, in podjetjem CEH, v katerega je bilo pripojeno 1. novembra 2012 in ki je prevzelo vse njegove pravice in obveznosti, obstaja pravna kontinuiteta.

(123) Poleg tega kar nekaj elementov kaže na obstoj gospodarske kontinuitete med podjetjema Electrocentrale Deva in CEH, na primer: (i) v zvezi z združitvijo podjetij Electrocentrale Deva in Electrocentrale Paroseni je novo ustanovljeno podjetje CEH prevzelo zagon obeh podjetij od avgusta 2012 skupaj z njunimi sredstvi za obratovanje in zaposlenimi; (ii) novo ustanovljeno podjetje CEH je imelo leta 2012 proizvodnjo električne energije za svojo glavno gospodarsko dejavnost tako kot podjetje Electrocentrale Deva; (iii) obe podjetji sta v izključni lasti države: kakor je prikazano v uvodni izjavi 50, je bilo na datum prekinitve dobave električne energije pod pogodbama podjetje Termoelectrica, ki je v izključni lasti države, 100-odstotni lastnik podjetij Electrocentrale Deva in Electrocentrale Paroseni; (iv) novo ustanovljeno podjetje CEH je prav tako v 100-odstotni lasti države.

(124) Glede na navedeno je ugotovljena pravna in gospodarska kontinuiteta med podjetji Electrocentrale Deva, Termoelectrica, prek Electrocentrale Paroseni na eni strani in podjetjem CEH na drugi strani. V tem pogledu zamenjava terjatev v lastniške deleže na podlagi neodvisnega vrednotenja prenosa deležev, ki je bilo izvedeno pred združitvijo podjetij Electrocentrale Deva in Electrocentrale Paroseni v podjetje CEH (uvodna izjava 50), ne prekine kontinuitete med tremi zadevnimi podjetji. Posel z deleži ne vpliva na identiteto upravičenca(-ev) pomoči, kot tudi ne na zadržane in prenesene ugodnosti, ne glede na identiteto družbenika, ki je bila v tem primeru na koncu romunska država, pred letom 2011 in po združitvi v podjetje CEH. Iz tega sledi, da je treba obveznosti vračila podjetij Electrocentrale Deva in Termoelectrica razširiti na podjetje CEH.

6.3.3 *Sklepna ugotovitev glede vračila*

(125) Znesek pomoči (brez obresti), ki se izterja, načeloma znaša 3 656 675 RON za podjetje Electrocentrale Deva in 22 619 821 RON za podjetje Termoelectrica. Glede na pravno in gospodarsko kontinuiteto, ugotovljeno med podjetji Electrocentrale Deva, Termoelectrica in CEH, je treba obveznost izterjave od obeh upravičencev razširiti na podjetje CEH.

7. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

(126) Pogodbi, ki ju je podjetje Hidroelectrica sklenilo s podjetjema Termoelectrica in Electrocentrale Deva, sta v letih 2010 in 2011 vsebovali ugodnejše cene električne energije v korist slednjih podjetij. Pomenili sta državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Romunija je to pomoč izvajala nezakonito in pri tem kršila člen 108(3) Pogodbe. Ta pomoč je nezdružljiva z notranjim trgom –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč načeloma v višini 3 656 675 RON za podjetje Electrocentrale Deva in 22 619 821 RON za podjetje Termoelectrica v obliki ugodnejših cen električne energije v korist teh podjetij, ki jo je Romunija dodelila nezakonito in pri tem kršila člen 108(3) Pogodbe, je nezdružljiva z notranjim trgom.

Člen 2

Romunija nezdružljivo pomoč, navedeno v členu 1, izterja od upravičencev. Obveznost vračila pomoči se razširi na podjetje CE Hunedoara.

Vsoti, ki se vrne, se prištejejo obresti od datuma, ko sta bili dani na razpolago upravičencema, do datuma njunega dejanskega vračila.

Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ([51]).

Člen 3

Vračilo pomoči iz člena 1 se izvede takoj in učinkovito.

Romunija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih od datuma, ko je bila o njem uradno obveščena.

Člen 4

V dveh mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu Romunija predloži naslednje podatke:

— skupni znesek (glavnica in obresti vračila), ki jih je treba izterjati od posameznega upravičenca,

— podrobni opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za upoštevanje tega sklepa, vključno z dokazi, da je nalog za izterjavo vpisan na ustrezno mesto v postopku likvidacije podjetja Termoelectrica,

— če podjetje Termoelectrica ni sposobno izpolniti naloga za izterjavo, odlok proti podjetju Termoelectrica za njegovo razpustitev in dokaz, da je podjetje Termoelectrica dokončno izstopilo iz trga,

— dokumenti, ki dokazujejo, da je bilo upravičencema odrejeno vračilo pomoči.

Romunija redno obvešča Komisijo o napredku državnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler vračilo pomoči iz člena 1 ni izvedeno v celoti. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Prav tako zagotovi podrobne informacije v zvezi z zneski pomoči in obrestmi vračila, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Romunijo.

V Bruslju, 20. aprila 2015

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

([51]) Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1) z nadaljnjimi spremembami.

PRILOGA I

PRESOJA GOSPODARSKE PREDNOSTI – EKONOMETRIČNA ANALIZA

Utemeljitev in opis ekonometrične analize

Namen ekonometrične analize, ki jo je izvedla Komisija, je ustvariti referenčne cene za pogodbe v preiskavi, ki so rezultat regresijske analize, izvedene v zvezi s pogodbami v nizu podatkov, ki niso v preiskavi, in sicer z uporabo značilnosti teh pogodb. V prvi fazi regresijska analiza omogoča vzpostavitev referenčne cene pogodbe kot funkcijo pogodbenih značilnosti niza podatkov („napovedi znotraj vzorca“). V drugi fazi se rezultati regresijske analize uporabijo za napoved referenčne cene za pogodbe v preiskavi, pri čemer se upoštevajo pogodbene značilnosti („napovedi izven vzorca“). Pri regresijski analizi je razlika v cenah med pogodbami v nizu podatkov pojasnjena z uporabo naslednjih značilnosti: kupljena količina in letna navidezna spremenljivka ([1]).

Ekonometrična analiza temelji na načelu, da obstaja več dejavnikov oblikovanja cen, na primer količine. Zato bi bilo zavajajoče primerjati cene različnih pogodb brez upoštevanja teh dejavnikov. Utemeljitev te količinske analize je naslednja: z upoštevanjem zunanjih dejavnikov postanejo cene različnih pogodb bolj primerljive. Ker normalizacija ne obstaja, bi se med seboj lahko ustrezno primerjale le popolnoma enake pogodbe.

Ta empirična analiza ni namenjena ocenjevanju vzročnega razmerja med cenami in nekaterimi zunanjimi dejavniki. Na primer, pri ocenjevanju vzročnega odnosa med nekaterimi dejavniki in cenami bi bilo treba upoštevati tveganje endogenosti, tj. tveganje, da je vzročna spremenljivka (npr. količine) že sama po sebi pod vplivom razložene spremenljivke (npr. cena), in sicer zaradi izpuščenih spremenljivk ali simultane pristranskosti. Namen količinske analize je „normalizirati“ cene različnih pogodb, da bi bile med seboj bolj primerljive. Ta normalizacija je potrebna, ker ni na voljo povsem enakih pogodb in značilnosti dobave.

Regresijska analiza zajema glavne značilnosti zadevnih dvostranskih pogodb:

— vključno s količinsko spremenljivko v regresiji, ki ugotavlja, da so cene na splošno nižje, če so kupljene količine večje ([2]),

— zajema tudi letne navidezne spremenljivke in časovno dimenzijo ter morebitne spremembe v tržnih pogojih med različnimi leti.

Glede prve faze empirične analize so rezultati regresijske analize pogodb v nizu podatkov predstavljeni v razpredelnici 1.

Kar zadeva drugo fazo empirične analize je Komisija ugotovila referenčne vrednosti za vsako leto in nato preskusila položaj pogodb glede na to referenčno vrednost, da bi ugotovila, ali so bile cene, ki jih zaračunava podjetje Hidroelectrica, nižje ali višje od modelirane referenčne cene. Naslednje faze podrobno opisujejo metodologijo za določitev referenčne vrednosti:

Prvič, za vsako pogodbo v preiskavi se izračuna, če pride do odstopanja, za koliko dejanska cena vsako leto odstopa od ustrezne referenčne cene, izračunane z uporabo regresije in lastnosti pogodbe;

Drugič, opredeli se pogodba z največjim odstopanjem navzgor („MUD“) ([3]); To je pogodba v nizu podatkov, katere ugotovljena cena navzgor največ odstopa od svoje ustrezne referenčne cene (v absolutnih številkah). Izbira MUD, ki daje različne vrednosti nad srednjo oceno referenčne cene, je upravičena, vendar je tudi konservativna; prvič, ekonometrični model ne pojasni 100 % ugotovljene cene v nizu podatkov, ena sama ocena referenčne cene pa je zagotovljena znotraj intervala zaupanja ter stopnje napake, ki je višja ali nižja od ocene; drugič, na realnem trgu se pojavljajo cenovna odstopanja od ene same možne cene; MUD, ki izhaja iz tržnih pogodb (glej uvodne izjave 42 do 45), daje količinsko opredeljene informacije o možnem obsegu takšnih odstopanj in zagotavlja tržni obseg v območju izračunane referenčne cene;

([1]) Spremenljivke trajanja pogodbe in profil odjema kupcev, opredeljenih v nizu podatkov, niso vključeni, ker niso statistično značilni.

([2]) S predhodno obdelavo podatkov so bili zavrženi trije letni podatki o pogodbah, ki ustrezajo prodaji podjetja Alro znotraj skupine od leta 2009 do 2011, saj bi verjetno odražali različne tržne pogoje, ki ne prevladujejo v dvostranskih pogodbenih pogajanjih med dobaviteljem in neodvisnim kupcem, kar je v tem primeru glavno vprašanje.

([3]) Regresija je bila opravljena na osnovi 137 ugotovitev podatkov individualnih pogodb v obdobju 2009–2011.

Tretjič, razlika v ceni iz pogodb MUD je uporabljena za ločitev ugotovljene cene nad referenčnimi cenami od pogodb, ki so pod referenčno ceno:

— če ima pogodba ugotovljeno ceno, ki presega ustrezno referenčno ceno in če je razlika v ceni te pogodbe višja od razlike v ceni MUD ([1]), se šteje, da ta pogodba *prima facie* ni skladna s trgom,

— v nasprotnem primeru se šteje, da je pogodba skladna s trgom;

V spodnji preglednici so predstavljeni podrobni rezultati regresijske analize niza podatkov. Regresija pojasni 36 % nihanja podatkov. Ocene koeficienta, predstavljene v spodnji preglednici, se uporabljajo v drugi fazi za napoved „referenčnih" cen za pogodbe v preiskavi (napovedi izven vzorca), ob domnevi, da gre prav tako za maloprodajne pogodbe, kot so pogodbe v nizu podatkov.

Rezultati ekonometrične analize

Preglednica 1

Regresijska analiza

Source	SS	df	MS
Model	4218,7868	5	8436,95736
Residual	75057,7748	131	572,960113
Total	117242,562	136	862,077659

Number of obs	= 137
F(5,131)	= 14,73
Prob > F	= 0,0000
R-squared	= 0,3598
Adj R-squared	= 0,3354
Root MSE	= 23,937

Average price RON ~ h	Coef.	Std. Err.	t	P > |t|	[95 % Conf.	Interval]
Annual quantity GWh	– ,0114518	,0078662	– 1,46	0,148	– ,027013	,0041094
year						
2008	26,39286	6,212094	4,25	0,000	14,10385	38,68186
2009	44,00499	6,668892	6,60	0,000	30,81234	57,19765
2010	32,16928	6,525077	4,93	0,000	19,26112	45,07744
2011	49,21547	6,458884	7,62	0,000	36,43826	61,99268
_cons	153,9978	5,159037	29,85	0,000	143,792	164,2036

V spodnjih preglednicah so predstavljeni rezultati empirične analize, pri čemer je bila uporabljena regresijska analiza iz preglednice 1. Za vsako leto je bil MUD izbran na podlagi razlike v ravneh cen (v RON/MWh) med predvideno ceno vsake pogodbe in njeno ugotovljeno ceno. Preglednici 2 in 3 prikazujeta razlike med pogodbenimi odkupnimi cenami podjetja Hidroelectrica za posamezno leto (tj.: 2009–2011) v primerjavi s simulirano referenčno ceno za dve podjetji v preiskavi.

Za pogodbo MUD, tj. pogodba v nizu podatkov z največjo razliko med ugotovljeno ceno in ustrezno predvideno ceno, je bila leta 2009 predvidena razlika v ceni v višini 69,73 RON/MWh. Nobena od obeh pogodb med podjetji Hidroelectrica in Termoelectrica oziroma Electrocentrale Deva ni imela ugotovljene cene nad svojo predvideno ceno z razliko v ceni večjo od 69,73 RON/MWh (glej preglednico 2).

([1]) Začetni MUD za leto 2011 ustreza prodaji nafte OMV Petrom znotraj skupine. Ker taka prodaja znotraj skupine, kot je prodaja Alro (glej opombo 2), verjetno odraža drugačne tržne pogoje od tistih, ki prevladujejo v dvostranskih pogodbenih pogajanjih med dobaviteljem in neodvisnim kupcem, ki je glavno vprašanje v tej zadevi, se uporabi naslednji MUD.

Razlika v ceni pogodbe MUD je bila leta 2010 ocenjena na 45,36 RON/MWh. Obe pogodbi med podjetji Hidroelectrica in Termoelectrica oziroma Electrocentrale Deva sta imeli ugotovljeno ceno nad predvidenimi cenami z razliko v ceni, večjo od 45,36 RON/MWh, kar pomeni razliko v višini 53,05 RON/MWh za pogodbo s Termoelectrica in 51,37 RON/MWh za pogodbo z Electrocentrale Deva (glej preglednico 2).

Razlika v ceni pogodbe MUD je bila leta 2011 ocenjena na 30,12 RON/MWh. Obe pogodbi med podjetji Hidroelectrica in Termoelectrica oziroma med Hidroelectrica in Electrocentrale Deva sta imeli ugotovljene cene nad predvideno ceno z razliko v ceni, večjo od 30,12 RON/MWh, kar pomeni razliko v višini 38,62 RON/MWh za pogodbo s Termoelectrica in 32,64 RON/MWh za pogodbo z Electrocentrale Deva (glej preglednico 2).

Preglednica 2

Analiza pogodb v ustreznem obdobju 2009–2011

(v RON/MWh)

TERMOELECTRICA	2009	2010	2011
Ugotovljena cena (OP)	227,40	230,00	234,40
Predvidena cena (PP)	187,69	176,95	195,78
Razlika (OP-PP)	39,71	53,05	38,62
MUD	69,73	45,36	30,12
Razlika: Ugotovljena cena – Predvidena cena + MUD	< MUD	7,69	8,50
ELECTROCENTRALE DEVA	2009	2010	2011
Ugotovljena cena (OP)	230,20	234,00	234,00
Predvidena cena (PP)	192,28	182,63	201,54
Razlika (OP-PP)	37,92	51,37	32,46
MUD	69,73	45,36	30,12
Razlika: Ugotovljena cena – Predvidena cena + MUD	< MUD	6,01	2,34

Zgornji rezultati kažejo, da so bile cene, ki jih je Hidroelectrica plačevalo tako podjetju Termoelectrica kot podjetju Electrocentrale Deva v letu 2010 in 2011, višje od razumne referenčne cene, ki je bila določena s pogodbami iz niza podatkov. Vendar je ta primerjava med maloprodajnimi pogodbami (vse pogodbe v nizu podatkov) ter veleprodajnimi pogodbami med podjetjem Hidroelectrica in Termoelectrica ter Electrocentrale Deva. Z drugimi besedami, simulirane referenčne cene vključujejo maloprodajne stroške, ki niso nastali v zvezi z zadevnima pogodbama, zato so simulirane referenčne cene višje od ustreznih veleprodajnih cen. Da bi zajeli to razliko, je treba nujno odšteti 5 % maloprodajne marže od absolutne vrednosti MUD ([1]). Rezultati so prikazani v spodnji preglednici in za oba dobavitelja dodatno potrdijo cene nad tržno referenčno ceno v letih 2010 in 2011.

Preglednica 3

Analiza pogodb z uporabo 5-odstotnega znižanja maloprodajne marže za ustrezno obdobje 2009–2011

(v RON/MWh)

TERMOELECTRICA	2009	2010	2011
Ugotovljena cena (OP)	227,40	230,00	234,40
Predvidena cena (PP)	187,69	176,95	195,78

([1]) Na podlagi srednje vrednosti marže trgovca v Romuniji; KPMG Report for Energy Holdings (poročilo družbe KPMG o energetskem sektorju), maj 2014, Dodatek 3, str. 53.

(v RON/MWh)

TERMOELECTRICA	2009	2010	2011
Razlika (OP-PP)	39,71	53,05	38,62
MUD	69,73	45,36	30,12
Razlika: Ugotovljena cena – ((Predvidena cena + MUD) – 5 %)	< MUD	18,81	19,80
ELECTROCENTRALE DEVA	2009	2010	2011
Ugotovljena cena (OP)	230,20	234,00	234,00
Predvidena cena (PP)	192,28	182,63	201,54
Razlika (OP-PP)	37,92	51,37	32,46
MUD	69,73	45,36	30,12
Razlika: Ugotovljena cena – ((Predvidena cena + MUD) – 5 %)	< MUD	17,41	13,92

Na koncu ekonometrična analiza ugotavlja, da so pogodbene cene za podjetji Termoelectrica in Electrocentrale Deva višje od tržne cene. Vendar se mora, glede na široko obdobje negotovosti, ki ni zajeto v vzorcu, sklep ekonometrične analize dopolniti z dodatnimi gospodarskimi podatki o skladnosti ravnanja podjetja Hidroelectrica s tržnimi pogoji in/ali drugimi podatki.